

Nr 910

Av herrar **Jönsson** i Ingemarsgården och **Larsson** i Norderön, *angående statsbidraget till skogsodlingsåtgärder på sämre jordbruksmark, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 720 i Första kammaren)

I sin petitaframställning till årets statsverksproposition framhåller skogsstyrelsen mycket starkt hur hela det svenska samhället är beroende av vår skogsnäring och att den måste kunna strukturrationaliseras till en lönsamhet som är konkurrenskraftig i de internationella sammanhangen. Om detta misslyckas blir följdverkningarna svårartade genom allvarliga störningar av arbetsmarknaden, som i sin tur påverkar bygd och näringsliv i vidsträckt delar av landet och även medför stark förstörelse av de kapitaltillgångar som är bundna i den skogliga primär- och sekundärproduktionen.

Man räknar inte med nämnvärt stigande intäkter under överskådlig tid, varför den hotande lönsamhetskrisen endast kan avvärjas genom snabba och radikala kostnadssänkningar.

Skogsvägbyggnad bör i denna krissituation ges hög prioritet. Ett välutbyggt skogsbilvägnät är en grundförutsättning för att arbetena med såväl virkets avverkning och transport som skogsvården skall kunna mekaniseras och driften rationaliseras. I Norrland kan vägutbyggnad hindra 0-områdenas tillväxt och genom transportkostnadsminskning möjliggöra bättre utnyttjande av produktionsresurserna. Pågående nedläggningar av allt fler flottleder accentuerar också behovet av snabb vägutbyggnad.

Utöver biflottleder gäller för Jämtlands och Västernorrlands län att även huvudflottlederna till stor del försvinner inom de närmaste åren. Det medför framför allt behov av förstärkning av vägnätet.

Skogsbilvägar har kunnat byggas dels genom det särskilda skogsväganslaget, dels med hjälp av beredskapsmedel och medel som ställts till förfogande från det norrländska skogsproduktionsanslaget. Behovet av såväl utbyggnad som förbättring av skogsbilvägnätet är trängande både med hänsyn till den tekniska utvecklingen och skogsbrukets lönsamhetsförsvagning.

Med anledning av den centralt uttalade tveksamheten om lämpligheten att bygga skogsbilvägar som beredskapsarbeten torde en betydande risk för nedskärning av denna del av vägbyggandet föreligga.

Om den av staten i olika former stödda skogsvägbyggnadsverksamheten således skall kunna upprätthållas i en totalt sett oförändrad omfattning krävs i ett sådant läge en uppräknig av skogsväganslaget med ca 2 milj. kronor. En sådan uppräknig

skulle därvid i princip komma att innebära att samma väglängd som tidigare kunde färdigställas med stöd av bidrag.

Skogsstyrelsen har också i sin anslagsframställning ansett en höjning av skogsväganslaget som mycket angelägen.

Skogsstyrelsen har byggt sin framställning på två alternativ, där det första alternativet baserats på direktiven "oförändrad ambitionsnivå", medan det andra alternativet grundats på styrelsens beräkning av de anslagsbelopp som bedömts erforderliga om skogsvårdsorganisationen skall kunna på ett någorlunda tillfredsställande sätt genomföra föreliggande arbetsuppgifter enligt instruktionen för skogsstyrelsen och skogsvårdsstyrelseförordningen. Beträffande statens skogsförbättringsanslag, som utgår till bidrag till skogsplantering på sämre jordbruksmark, istandsättning av gamla restskogsarealer, skogsdikning samt åtgärder mot skadegörelse av skogsinsekter, hänvisas till de stora arealer av jordbruksmark som tas ur produktionen årligen. Skogsstyrelsen påvisar ett behov av ökade anslag till skogsplantering på sämre jordbruksmark. Den avslutar sin motivering på detta sätt: "Med hänsyn till det statsfinansiella läget kan det emellertid befinnas nödvändigt att begränsa kraven på statskassan även vad avser bidragsanslagen och göra en viss prioritering anslagen emellan. Styrelsen har bedömt att i ett sådant läge det är mest angeläget att prioritera skogsväganslaget med hänsyn till den omedelbara kostnadsänkande effekt som byggande av skogsvägar medför för skogsnäringen. Om bifall till yrkandet om uppräknings av skogsväganslaget endast kan vinnas under förutsättning att äskandena under de övriga bidragsanslagen minskas med motsvarande belopp yrkar skogsstyrelsen i andra hand att bidragsramen för statsbidragsbevillning till skogsodlingsåtgärder på sämre jordbruksmark uppräknas mindre än enligt motiveringarna."

Departementschefen har i sitt förslag till anslag för skogsodlingsverksamheten föreslagit en ökning med 0,5 milj. kronor jämfört med innevarande budgetår att användas till skogsodling av sämre jordbruksmark, medan han framhåller att skogsvägar bör byggas i oförminskad takt. Samtidigt förordar han oförändrat belopp till skogsvägar.

Departementschefen har i detta sammanhang ej gått på skogsstyrelsens linje. Det kan givetvis vara förenat med stora svårigheter att göra en riktig bedömning, men beträffande Jämtlands län är det inte svårt. Behovet av en ökad vägutbyggnad är trängande. Nedläggning av åkermark som lämpar sig för skogsproduktion fordrar här ingen uppräknings av skogsodlingsanslaget. Det är dessutom alltför dyrt i dagens läge att odla skog på åker. Att med samma anslagsbelopp bygga vägar i oförminskad takt är omöjligt på grund av den kostnadsökning för vägbyggande som ägt rum under senare år. Redan förra året inträffade kostnadsökningar, och dessa har fortsatt även under innevarande år. Dessutom har förvarnats från centralt håll om att trycket ifrån sydligare län är stort på att få en större del av rikets väganslag. Jämtlands län har de två senaste åren haft ca 1/4 av hela anslaget. För Jämtlands län blir alltså följden vid oförändrat anslag en mindre vägutbyggnad än tidigare, och då vi dessutom kan räkna med risk att få ett minskat anslag kan nedgången förväntas bli väsentlig.

Åberopande det anförda hemställer vi,
att riksdagen måtte
dels besluta att bidragsramen för statsbidragsbeviljning till skogs-
odlingsåtgärder på sämre jordbruksmark minskas med 0,5 milj.
kronor,
dels att skogsväganslaget uppräknas med 2 milj. kronor.

Stockholm den 26 januari 1968

Elias Jönsson (fp)
i Ingemarsgården

Erik Larsson (cp)
i Norderön
